

Bruksela, 16 grudnia 2022 r.
(OR. en)

16171/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0422(COD)

COPEN 454
DROIPEN 166
ENV 1322
JAI 1703
CODEC 2053

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	15006/22
Nr dok. Kom.:	14459/21 + COR 1 + ADD 1 + ADD 2 COR 1 + ADD 3
Dotyczy:	Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne – Podejście ogólne

Na posiedzeniu w dniu 9 grudnia 2022 r. Rada (ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych) zatwierdziła podejście ogólne w sprawie wyżej wymienionego wniosku dotyczącego dyrektywy.

Tekst w wersji zatwierdzonej przez Radę znajduje się w załączniku. Zmiany w stosunku do tekstu wniosku Komisji zaznaczono pogrubioną czcionką (w przypadku uzupełnień) i przekreśleniem (w przypadku skreśleń).

To podejście ogólne będzie stanowiło mandat do negocjacji z Parlamentem Europejskim w ramach zwykłej procedury ustawodawczej.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne i zastępująca dyrektywę 2008/99/WE

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. [...] 83 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i art. 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Unia zobowiązuje się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska.

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

- (2) Unia jest w dalszym ciągu zaniepokojona wzrostem liczby przestępstw przeciwko środowisku i ich skutkami, które podważają skuteczność prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska. Ponadto przestępstwa te w coraz większym stopniu wykraczają poza granice państw członkowskich, w których są popełniane. Takie przestępstwa stanowią zagrożenie dla środowiska i w związku z tym wymagają stosownej i skutecznej reakcji.
- (3) Istniejące systemy sankcji przewidziane w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE² oraz w prawie sektorowym w zakresie ochrony środowiska nie są wystarczające we wszystkich obszarach polityki ochrony środowiska do osiągnięcia zgodności z prawem unijnym w zakresie ochrony środowiska. Przestrzeganie przepisów powinno zostać wzmocnione poprzez dostępność sankcji karnych będących oznaką społecznego potępienia o charakterze jakościowo innym niż w przypadku sankcji administracyjnych.
- (4) Należy poprawić skuteczność prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawie przestępstw przeciwko środowisku, wnoszenia i popierania oskarżeń oraz orzekania w ich sprawie. Należy dokonać zmiany wykazu przestępstw przeciwko środowisku, który określono w dyrektywie 2008/99/WE, oraz dodać dodatkowe kategorie przestępstw na podstawie najpoważniejszych naruszeń unijnego prawa ochrony środowiska. Należy wzmocnić przepisy dotyczące sankcji w celu zwiększenia ich odstraszającego skutku, jak również wzmocnić łańcuch egzekwowania prawa, w którym ma miejsce wykrywanie przestępstw przeciwko środowisku, prowadzenie postępowań przygotowawczych w ich sprawie, wnoszenie i popieranie oskarżeń oraz orzekanie w ich sprawie.
- (5) Państwa członkowskie powinny kryminalizować kategorie przestępstw i bardziej precyzyjnie formułować ich definicje, a także zapewnić harmonizację w zakresie rodzajów i wysokości sankcji.

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne (Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 28).

- (6) Państwa członkowskie powinny wprowadzić do ustawodawstwa krajowego sankcje karne za poważne naruszenia przepisów prawa Unii dotyczących ochrony środowiska. W ramach wspólnej polityki rybołówstwa w prawie Unii przewidziano kompleksowy zestaw przepisów dotyczących kontroli i egzekwowania na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 i rozporządzenia (WE) nr 1005/2008³ w przypadku poważnych naruszeń, w tym naruszeń powodujących szkody dla środowiska morskiego. W ramach tego systemu państwa członkowskie mają możliwość wyboru między systemami sankcji administracyjnych lub karnych. Zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu⁴ i unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030⁵ niektóre umyślne bezprawne czyny objęte rozporządzeniem (WE) nr 1224/2009 i rozporządzeniem (WE) nr 1005/2008⁶ należy uznać za przestępstwa.

³ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 404/2011 z dnia 8 kwietnia 2011 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 ustanawiającego wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa (Dz.U. L 112 z 30.4.2011, s. 1–153).

⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Europejski Zielony Ład, COM(2019) 640 final.

⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia”, COM(2020) 380 final.

⁶ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999 (Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1–32).

- (7) Aby dany czyn stanowił przestępstwo przeciwko środowisku na mocy niniejszej dyrektywy, powinien on być bezprawny w świetle przepisów Unii [...], **które mają na celu realizację jednego z celów unijnej polityki w dziedzinie środowiska i które zostały przyjęte w szczególności na podstawie art. 91, 114, 168 lub 192 TFUE**, lub w **świe**tle krajowych przepisów, rozporządzeń administracyjnych lub decyzji nadających skuteczność wspomnianemu prawu Unii. Należy określić czyny stanowiące poszczególne kategorie przestępstw oraz, w stosownych przypadkach, określić próg, który musi zostać osiągnięty, aby kryminalizować dany czyn. Taki czyn należy uznać za przestępstwo, jeżeli był umyślny, a w niektórych przypadkach również jeżeli był skutkiem **przynajmniej** rażącego niedbalstwa. Niezgodny z prawem czyn, który powoduje śmierć lub poważne uszkodzenie ciała, znaczną szkodę lub poważne ryzyko znacznej szkody dla środowiska lub który w inny sposób uznaje się za szczególnie szkodliwy dla środowiska, **powinien również [...]** stanowić przestępstwo, jeżeli był skutkiem **przynajmniej** rażącego niedbalstwa. **Niniejsza dyrektywa nie wymaga wprowadzenia pojęcia przynajmniej rażącego niedbalstwa w odniesieniu do każdego elementu przestępstwa, takiego jak posiadanie, sprzedaż lub oferowanie do sprzedaży, wprowadzanie do obrotu i podobne elementy. W takich sytuacjach państwa członkowskie mogą ograniczyć odpowiedzialność karną do przypadków, w których pojęcie przynajmniej rażącego niedbalstwa odnosi się do niektórych elementów przestępstwa, takich jak status ochrony, nieznaczna ilość lub prawdopodobieństwo spowodowania znacznej szkody. Państwa członkowskie w dalszym ciągu mają swobodę w przyjmowaniu lub utrzymywaniu bardziej rygorystycznych przepisów prawa karnego w tej dziedzinie. O ile nie zostały one wyraźnie zdefiniowane w niniejszej dyrektywie, terminy w niej użyte powinny być interpretowane w rozumieniu aktów prawnych mających zastosowanie odpowiednio i w sposób szczególny do określonego czynu, jeżeli terminy te zostały zdefiniowane w tych aktach. Niniejsza dyrektywa nie powinna skutkować modyfikacją obowiązku poszanowania praw podstawowych i zasad prawnych zapisanych w art. 6 TUE, w tym zasady *nullum crimen, nulla poena sine lege*.**

- (8) Dany czyn należy uznać za bezprawny również wtedy, gdy ma miejsce na podstawie upoważnienia wydanego przez właściwy organ w państwie członkowskim, jeżeli takie upoważnienie uzyskano **m.in.** w wyniku oszustwa, korupcji, wymuszenia lub przymusu. **Posiadanie takiego upoważnienia nie wyklucza bowiem odpowiedzialności karnej jego posiadacza, o ile upoważnienie jest bezprawne, a jego posiadacz wiedział o tej bezprawności lub nie mógł o niej nie wiedzieć. Ponadto, w przypadku gdy wymagane jest upoważnienie, okoliczność, że jest ono zgodne z prawem, nie stoi na przeszkodzie postępowaniu karnemu przeciwko posiadaczowi tego upoważnienia, który nie spełnia wszystkich szczególnych obowiązków w nim określonych lub innych istotnych obowiązków prawnych nieobjętych upoważnieniem.**
- (8a) Ponadto podmioty powinny poczynić niezbędne kroki w celu zapewnienia zgodności z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi dotyczącymi ochrony środowiska, mającymi zastosowanie w czasie prowadzenia przez nie odnośnej działalności, w tym poprzez wypełnianie obowiązków określonych w mających zastosowanie przepisach unijnych i krajowych, w ramach procedur regulujących zmiany lub aktualizacje istniejących upoważnień.
- (9) Środowisko powinno być chronione w szerokim znaczeniu, zgodnie z art. 3 ust. 3 TUE i art. 191 TFUE, obejmującym wszystkie zasoby naturalne – powietrze, wodę, glebę, dziką faunę i florę, w tym siedliska – jak również funkcje zapewniane przez zasoby naturalne. **Niektóre przestępstwa w niniejszej dyrektywie wiążą się z progami jakościowymi, które są osiągnięte, jeśli dany czyn powoduje śmierć lub poważne uszkodzenie ciała jakiegokolwiek osoby lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, wody lub gleby, lub dla zwierząt lub roślin. Ponieważ takie szkody mogą zaszkodzić różnorodności biologicznej i usługom ekosystemowym, próg jakościowy należy rozumieć w szerokim znaczeniu, w tym, w stosownych przypadkach, jako znaczne szkody dla fauny i flory, siedlisk i funkcji zapewnianych przez zasoby naturalne.**

- (9a) Wśród przestępstw definiowanych w niniejszej dyrektywie znajduje się wprowadzanie do obrotu, wbrew zakazowi lub innemu wymogowi mającemu na celu ochronę środowiska, produktu, którego użycie powoduje uwolnienie, emisję lub wprowadzenie do powietrza, gleby lub wody takiej ilości materiałów lub substancji lub promieniowania jonizującego, która powoduje lub może spowodować na większą skalę śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osób lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody, lub dla zwierząt lub roślin. W tym kontekście użycie na większą skalę odnosi się do łącznego skutku używania produktu przez kilku użytkowników, niezależnie od ich liczby, o ile przestępstwo powoduje lub może spowodować szkodę dla środowiska lub zdrowia ludzkiego.**

- (10) Coraz szybsze tempo zmiany klimatu, utraty różnorodności biologicznej i degradacji środowiska, w połączeniu z namacalnymi przykładami niszczących skutków tych zjawisk, doprowadziło do uznania zielonej transformacji za naczelny cel obecnych czasów i kwestię sprawiedliwości międzypokoleniowej. **Zawarte w niniejszej dyrektywie odesłania do odpowiednich terminów z zakresu unijnego prawa ochrony środowiska użytych do celów zdefiniowania czynów bezprawnych należy interpretować, w stosownych przypadkach, zgodnie z definicjami zawartymi w unijnym prawie ochrony środowiska objętym niniejszą dyrektywą. [...] Niniejsza dyrektywa powinna zatem obejmować również wszelkie [...] unijne akty zmieniające przepisy lub wymogi istotne do celów definiowania czynu bezprawnego, który objęty jest [...] zakresem przestępstw zdefiniowanych w niniejszej dyrektywie[...]. Zachęca się prawodawców, aby przy opracowywaniu takich unijnych aktów zmieniających zamieszczali w nich odesłanie do niniejszej dyrektywy. Jeżeli jednak w unijnym prawie ochrony środowiska zdefiniowane zostaną nowe kategorie czynu bezprawnego, jeszcze nieobjęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, konieczne będzie wprowadzenie zmian [...] do niniejszej dyrektywy, tak by włączyć do jej zakresu stosowania te nowe [...] kategorie czynu bezprawnego.**

- (11) Należy doprecyzować progi jakościowe i ilościowe stosowane przy określaniu przestępstw przeciwko środowisku poprzez sporządzenie niewyczerpującego wykazu okoliczności, które w **odpowiednich przypadkach** powinny być uwzględniane przy ocenie tych progów przez organy prowadzące postępowania przygotowawcze w sprawie przestępstw, wnoszące i popierające oskarżenia oraz orzekające w ich sprawie. Powinno to sprzyjać spójnemu stosowaniu dyrektywy i skuteczniejszemu zwalczaniu przestępstw przeciwko środowisku, a także zapewniać pewność prawa. Takie progi lub ich stosowanie nie powinny jednak nadmiernie utrudniać prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawie przestępstw, wnoszenia i popierania oskarżeń lub orzekania w ich sprawie.
- (11a) **Jeżeli czyn bezprawny przewidziany w niniejszej dyrektywie, popełniony umyślnie, powoduje śmierć jakiejkolwiek osoby, umyślność tego czynu należy interpretować zgodnie z prawem krajowym. W związku z tym do celów niniejszej dyrektywy można ją rozumieć jako zamiar spowodowania śmierci lub może ona obejmować również sytuację, w której sprawca działał lub zaniechał działania, dobrowolnie i z naruszeniem określonego obowiązku, ale bez zamiaru lub godzenia się na śmierć jakiejkolwiek osoby, która mimo wszystko nastąpiła. To samo rozumowanie ma zastosowanie w przypadku, gdy czyn bezprawny przewidziany w niniejszej dyrektywie, popełniony umyślnie, powoduje poważne uszkodzenie ciała jakiejkolwiek osoby.**
- (11b) **W odniesieniu do przestępstw przewidzianych w niniejszej dyrektywie pojęcie przynajmniej rażącego niedbalstwa należy interpretować zgodnie z prawem krajowym.**

- (12) W postępowaniach karnych oraz procesach sądowych należy odpowiednio uwzględnić udział zorganizowanych grup przestępczych działających w sposób mający negatywny wpływ na środowisko. W postępowaniu karnym należy uwzględniać kwestie korupcji, prania pieniędzy, cyberprzestępczości i przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów oraz – w stosunku do działalności gospodarczej – zamiaru sprawcy dotyczącego maksymalizacji zysków lub oszczędności wydatków, jeżeli mają one miejsce w kontekście przestępstwa przeciwko środowisku. Te formy przestępczości są często wzajemnie powiązane z poważnymi formami przestępstw przeciwko środowisku i dlatego nie należy ich rozpatrywać oddzielnie. W tym względzie szczególnie niepokojące jest to, że niektóre przestępstwa przeciwko środowisku są tolerowane przez właściwe organy administracji lub urzędników wykonujących obowiązki publiczne bądź nawet popełniane przy aktywnym ich wsparciu. W niektórych przypadkach może to nawet przybierać postać korupcji. Przykłady takich zachowań to przymykanie oczu w ramach inspekcji na naruszenia przepisów ochrony środowiska lub przemilczanie takich przypadków, celowe pomijanie inspekcji lub kontroli, na przykład w odniesieniu do tego, czy posiadacz zezwolenia przestrzega jego warunków, uchwały lub głosowania za przyznaniem nielegalnych zezwoleń lub wydawanie sfalszowanych lub nieprawdziwych korzystnych sprawozdań.
- (13) Podżeganie do przestępstw oraz pomocnictwo w przestępstwach popełnionych umyślnie także powinno podlegać karze. Usiłowanie popełnienia przestępstwa, które powoduje śmierć lub poważne uszkodzenie ciała bądź znaczną szkodę dla środowiska lub może spowodować znaczną szkodę dla środowiska lub jest w inny sposób uznawane za szczególnie szkodliwe, również powinno stanowić przestępstwo, o ile zostało popełnione umyślnie.

- (14) Sankcje za powyższe przestępstwa powinny być skuteczne, odstraszające i proporcjonalne. W tym celu należy ustalić minimalne poziomy maksymalnego wymiaru kary pozbawienia wolności dla osób fizycznych. **Maksymalny wymiar kary pozbawienia wolności przewidziany w niniejszej dyrektywie za przestępstwa, o których w niej mowa, powinien być stosowany przynajmniej w przypadku najpoważniejszych form takich przestępstw. Systemy prawa karnego wszystkich państw członkowskich zawierają przepisy dotyczące przestępstwa spowodowania śmierci, popełnionego umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość odwołania się do tych przepisów ogólnych, w tym przepisów dotyczących okoliczności obciążających, przy dokonywaniu transpozycji przepisów niniejszej dyrektywy dotyczących przestępstw, które powodują śmierć osób, bez względu na to, czy popełniono je umyślnie, czy w wyniku rażącego niedbalstwa.**
- (14a) Sankcje **lub środki** akcesoryjne często postrzega się jako bardziej skuteczne niż sankcje finansowe, zwłaszcza w przypadku osób prawnych. W związku z tym w prowadzonym postępowaniu [...] powinny być dostępne dodatkowe sankcje lub środki. [...] **Te sankcje lub środki mogą** [...] obejmować obowiązek przywrócenia środowiska do stanu poprzedniego, **czasowe lub stałe** pozbawienie dostępu do finansowania publicznego, w tym procedur przetargowych, dotacji i koncesji, oraz cofnięcie zezwoleń i upoważnień. Pozostaje to bez uszczerbku dla przysługującej sędziom lub sądom w postępowaniu karnym swobody uznania w zakresie nakładania odpowiednich sankcji w danych sprawach.

- (15) **Jeżeli czyn stanowiący przestępstwo przeciwko środowisku można przypisać osobom prawnym [...], takie osoby prawne powinny [...] podlegać [...] odpowiedzialności za przestępstwa przeciwko środowisku, jak określono w [...] niniejszej dyrektywie. Państwa członkowskie, w których prawie krajowym przewidziano odpowiedzialność karną osób prawnych, powinny zapewnić, aby w ich przepisach krajowych przewidziano skuteczne, odstraszające i proporcjonalne rodzaje i wysokości sankcji karnych, jak określono w niniejszej dyrektywie, tak aby osiągnąć jej cele. Państwa członkowskie, w których w prawie krajowym nie przewidziano odpowiedzialności karnej osób prawnych, powinny zapewnić, aby w ich przepisach krajowych [...] przewidziano skuteczne, odstraszające i proporcjonalne [...] rodzaje i wysokości sankcji niemających charakteru karnego, jak określono w niniejszej dyrektywie, tak aby osiągnąć jej cele. Maksymalne poziomy grzywnien przewidziane w niniejszej dyrektywie za przestępstwa, o których w niej mowa, powinny być stosowane przynajmniej w przypadku najpoważniejszych form takich przestępstw. [...] Należy uwzględniać wagę czynu, jak również indywidualne, finansowe i inne okoliczności dotyczące osób prawnych, aby zapewnić skuteczność, odstraszający charakter i proporcjonalność nałożonej sankcji.**
- W odniesieniu do maksymalnych poziomów grzywnien przewidzianych w prawie krajowym państwa członkowskie mogą zastosować odsetek całkowitego światowego obrotu uzyskanego przez daną osobę prawną lub mogą określić maksymalny poziom grzywnien w wielkościach bezwzględnych. Podczas dokonywania transpozycji niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny zdecydować, którą alternatywę wybierają.**

- (15a) Jeżeli w odniesieniu do określenia grzywien, które mają być nakładane na osoby prawne, państwa członkowskie postanowią zastosować kryterium całkowitego światowego obrotu uzyskanego przez osobę prawną, powinny podczas dokonywania transpozycji niniejszej dyrektywy zdecydować, czy będą obliczać całkowity światowy obrót na podstawie roku obrotowego poprzedzającego rok obrotowy, w którym popełniono przestępstwo, czy na podstawie roku obrotowego poprzedzającego decyzję o nałożeniu grzywny. Powinny one również rozważyć możliwość wprowadzenia przepisów regulujących przypadki, w których nie jest możliwe określenie wysokości grzywny na podstawie całkowitego światowego obrotu uzyskanego przez osobę prawną w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy, w którym popełniono przestępstwo ani na podstawie roku obrotowego poprzedzającego decyzję o nałożeniu grzywny. W takich przypadkach powinno być możliwe uwzględnienie innych kryteriów, takich jak całkowity światowy obrót w jednym z innych wcześniejszych lat obrotowych. Jeżeli przepisy te obejmują określanie wysokości grzywien w liczbach bezwzględnych, maksymalne poziomy tych grzywien nie muszą osiągać poziomów ustanowionych w niniejszej dyrektywie, jako minimalny wymóg dotyczący maksymalnego poziomu grzywien określanych w wielkościach bezwzględnych.**
- (15b) Jeżeli państwa członkowskie postanowią wprowadzić maksymalny poziom grzywien określany w wielkościach bezwzględnych, poziomy takie należy określić w prawie krajowym. Najwyższe poziomy takich grzywien należy stosować do najpoważniejszych form przestępstw przewidzianych w niniejszej dyrektywie, które zostały popełnione przez osoby prawne mające silną pozycję finansową. Państwa członkowskie mogą wybrać metodę obliczania tych poziomów grzywien, obejmującą szczegółowe warunki uzasadniające stosowanie najwyższych poziomów tych grzywien. Państwa członkowskie należy zachęcać do regularnego weryfikowania poziomów grzywien określonych w wielkościach bezwzględnych w odniesieniu do stóp inflacji i innych wahań wartości pieniężnej, zgodnie z procedurami określonymi w ich prawie krajowym. Państwa członkowskie, których walutą nie jest euro, powinny wprowadzić maksymalne poziomy grzywien w swojej walucie odpowiadające poziomom określonym w niniejszej dyrektywie w euro w dniu przyjęcia niniejszej dyrektywy. Te państwa członkowskie są zachęcane do regularnego weryfikowania poziomów grzywien również w odniesieniu do zmian kursu walutowego.**

- (15c) **Określenie maksymalnego poziomu grzywnien pozostaje bez uszczerbku dla przysługującej sędziom lub sądom w postępowaniu karnym swobody uznania w zakresie nakładania odpowiednich sankcji w danych sprawach. Zważywszy że w niniejszej dyrektywie nie określa się minimalnych poziomów grzywnien, sędziowie lub sądy powinni w każdym przypadku nakładać odpowiednie sankcje z uwzględnieniem indywidualnych, finansowych i innych okoliczności dotyczących danej osoby prawnej oraz z uwzględnieniem wagi czynu. Należy co prawda uwzględniać maksymalny poziom grzywny przewidziany w niniejszej dyrektywie w odniesieniu do danego przestępstwa, ale faktyczna grzywna nakładana w danej sprawie nie musi osiągnąć maksymalnego poziomu grzywny określonego w niniejszej dyrektywie.**
- (16) Dalsze zbliżenie i skuteczność wysokości sankcji nakładanych w praktyce powinny być wspierane przez określenie wspólnych okoliczności obciążających, które odzwierciedlają wagę popełnionego przestępstwa. **Pojęcie „okoliczności obciążających” należy rozumieć jako okoliczności faktyczne pozwalające sędziemu na orzeczenie w sprawie danego przestępstwa wyższej kary niż kara, którą by nałożył, gdyby te okoliczności faktyczne nie wystąpiły, lub jako możliwość łącznego rozpatrzenia kilku przestępstw w celu zwiększenia wysokości sankcji. Państwa członkowskie powinny wprowadzić możliwość powoływania się na co najmniej jedną z tych okoliczności obciążających – zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi okoliczności obciążających ustanowionymi w ich systemach prawnych. W każdym przypadku ustalenie faktycznej wysokości sankcji powinno pozostać w zakresie swobody uznania sędziego lub sądu, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danej sprawy. [...] Jeżeli przestępstwo przeciwko środowisku powoduje [...] **zniszczenie** całego ekosystemu **lub** wyrządza nieodwracalną lub długotrwałą **znaczną** szkodę w całym ekosystemie, powinno to stanowić okoliczność obciążającą ze względu na wagę czynu, w tym w przypadkach porównywalnych z ekobójstwem. [...]**

- (17) [...] Niniejszą dyrektywę należy stosować, nie naruszając ogólnych przepisów i zasad krajowego prawa karnego dotyczących wydawania lub stosowania i wykonywania wyroków skazujących przy uwzględnieniu konkretnych okoliczności danej sprawy. **W odniesieniu do dodatkowych sankcji lub środków państwa członkowskie powinny zdecydować, jaki rodzaj sankcji lub środków należy uznać za odpowiedni. W szczególności, jeśli chodzi o obowiązek przywrócenia środowiska do stanu poprzedniego w określonym terminie, pod warunkiem że szkoda jest odwracalna, w niniejszej dyrektywie przewidziano, że organ sądowy – jeśli jest uprawniony do nałożenia tego obowiązku zgodnie z prawem krajowym – nie musi być również odpowiedzialny za monitorowanie wykonania tego obowiązku. Podobnie, jeśli chodzi o cofnięcie zezwoleń i upoważnień dotyczących prowadzenia działalności, która doprowadziła do popełnienia przestępstwa, jeżeli taka sankcja może zostać nałożona na mocy prawa krajowego, państwa członkowskie powinny zapewnić, by krajowe organy sądowe miały możliwość samodzielnego nałożenia takiej sankcji w ramach prowadzonego przez siebie postępowania lub by inny właściwy organ został poinformowany i mógł podjąć działanie zgodnie ze swoimi krajowymi przepisami procesowymi. Ponadto przy publikowaniu decyzji nakładającej sankcje lub środki na osobę prawną należy przestrzegać prawa do prywatności i przepisów krajowych regulujących kwestię anonimizacji orzeczeń sądowych lub czasu trwania publikacji.**
- (18) [...] Przewidziane w niniejszej dyrektywie obowiązki dotyczące ustanowienia sankcji karnych nie powinny zwalniać państw członkowskich z obowiązku ustanowienia w prawie krajowym sankcji administracyjnych i innych środków w odniesieniu do naruszeń ustanowionych w unijnym prawie ochrony środowiska.
- (19) [...] Państwa członkowskie powinny jasno określić zakres egzekwowania prawa administracyjnego i karnego w odniesieniu do przestępstw przeciwko środowisku zgodnie z prawem krajowym. Stosując prawo krajowe transponujące niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby nakładanie sankcji karnych i administracyjnych było zgodne z zasadami Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym z zasadą *ne bis in idem*.
- (20) [...] Ponadto organy sądowe i administracyjne w państwach członkowskich powinny mieć do dyspozycji szeroki wachlarz sankcji karnych i innych środków pozwalających na skuteczne i dostosowane do potrzeb reagowanie na różne rodzaje zachowań przestępczych.

- (21) [...] W przypadku gdy przestępstwa mają charakter ciągły, należy jak najszybciej położyć im kres. W przypadku gdy przestępcy uzyskali korzyści finansowe, korzyści te należy skonfiskować.
- (22) [...] Państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące terminów przedawnienia, niezbędne, aby umożliwić im skuteczne przeciwdziałanie przestępstwom przeciwko środowisku, nie naruszając przepisów krajowych, w których nie określono terminów przedawnienia dla postępowania przygotowawczego, wnoszenia i popierania oskarżeń oraz egzekwowania prawa. **Jeżeli państwa członkowskie są uprawnione do odstąpienia od terminów przedawnienia, pod warunkiem że bieg przedawnienia może zostać przerwany lub zawieszony w przypadku określonych działań, działania takie mogą zostać zdefiniowane zgodnie z systemem prawnym każdego państwa członkowskiego.**
- (23) Biorąc pod uwagę w szczególności mobilność sprawców czynów niezgodnych z prawem objętych niniejszą dyrektywą, a także transgraniczny charakter przestępstw oraz możliwość prowadzenia transgranicznych postępowań przygotowawczych, państwa członkowskie powinny ustanowić jurysdykcję w celu skutecznego przeciwdziałania takim czynom. **Państwa członkowskie powinny również współpracować z Eurojustem, w szczególności na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady⁷ (UE) 2018/1727, w przypadkach, w których mogą wystąpić spory kompetencyjne. Jurysdykcja ustanowiona w odniesieniu do przestępstw popełnionych na pokładzie statku wodnego lub statku powietrznego zarejestrowanego w danym państwie lub pływającego pod banderą danego państwa powinna uwzględniać powiązane normy istniejące już w ramach odnośnych konwencji międzynarodowych. Niniejsza dyrektywa nie zobowiązuje państw członkowskich do ustanowienia takiej nowej jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw, które, ze względu na swój charakter, nie mogą zostać popełnione na pokładzie statku wodnego lub statku powietrznego.**
- (23a) **Państwa członkowskie są również zobowiązane do ustanowienia jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw zdefiniowanych w niniejszej dyrektywie, jeżeli szkoda będąca jednym ze znamion przestępstwa wystąpiła na ich terytorium. Zgodnie z prawem krajowym taka forma jurysdykcji może być objęta jurysdykcją ustanowioną w odniesieniu do przestępstw popełnionych w całości lub w części na terytorium danego państwa, w myśl zasady terytorialności.**

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz zastąpienia i uchylecia decyzji Rady 2002/187/WSiSW (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 138–183).

- (24) [...] Aby zapewnić skuteczne egzekwowanie prawa, państwa członkowskie powinny udostępnić skuteczne narzędzia dochodzeniowo-śledcze w odniesieniu do przestępstw przeciwko środowisku, takie jak narzędzia, które istnieją w ich prawie krajowym w celu zwalczania przestępczości zorganizowanej lub innych poważnych przestępstw, **jeżeli – i w zakresie, w jakim – stosowanie tych narzędzi jest właściwe i proporcjonalne do charakteru i wagi przestępstw określonych w prawie krajowym.** Narzędzia te **mogłyby obejmować narzędzia takie jak [...]** przechwytywanie komunikatów, niejawni nadzór, w tym nadzór elektroniczny, dostawy kontrolowane, monitorowanie rachunków bankowych i inne finansowe narzędzia dochodzeniowe. Narzędzia te należy stosować zgodnie z zasadą proporcjonalności i z pełnym poszanowaniem Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. [...] Należy przestrzegać prawa do ochrony danych osobowych.
- (25) [...] Przestępstwa przeciwko środowisku szkodzą przyrodzie i społeczeństwu. Zgłaszając przypadki naruszenia unijnego prawa ochrony środowiska, obywatele świadczą usługi w interesie publicznym i odgrywają kluczową rolę w ujawnianiu takich naruszeń i zapobieganiu im, a tym samym w dbaniu o dobro społeczeństwa. Osoby fizyczne mające kontakt z organizacją w kontekście działalności zawodowej często jako pierwsze dowiadują się o zagrożeniach lub szkodach dla interesu publicznego i środowiska. Osoby zgłaszające nieprawidłowości nazywa się sygnalistami. Potencjalni sygnaliści są często zniechęceni do zgłaszania swoich obaw lub podejrzeń z obawy przed odwetem. Osoby takie [...] korzystają z wyważonej i skutecznej ochrony przysługującej sygnalistom, określonej w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937⁸, **której zakres stosowania obejmuje dyrektywę 2008/99/WE i dyrektywę 2009/123/WE. Po zastąpieniu dyrektyw 2008/99/WE i 2009/123/WE niniejszą dyrektywą, sygnaliści powinni – na mocy niniejszej dyrektywy – nadal korzystać z tej ochrony zapewnianej przez związane nią państwa członkowskie.**

⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305, s. 17).

- (26) [...] Również inne osoby mogą posiadać cenne informacje dotyczące potencjalnych przestępstw przeciwko środowisku. Mogą to być członkowie dotkniętej społeczności lub członkowie całego społeczeństwa biorący aktywny udział w ochronie środowiska. Takie osoby zgłaszające przestępstwa przeciwko środowisku, jak również osoby współpracujące przy ściganiu takich przestępstw powinny otrzymywać niezbędne wsparcie i niezbędną pomoc w kontekście postępowania karnego, tak aby nie były pokrzywdzone ze względu na współpracę, lecz aby otrzymały wsparcie i pomoc. **Środki w zakresie niezbędnego wsparcia i niezbędnej pomocy powinny być dostępne dla takich osób zgodnie z prawami procesowymi przysługującymi im w ramach krajowego systemu prawnego i powinny obejmować co najmniej wszystkie środki w zakresie wsparcia i pomocy dostępne dla osób mających analogiczne prawa procesowe w postępowaniu karnym dotyczącym innych przestępstw.** Osoby takie [...] powinny, zgodnie z prawami procesowymi przysługującymi im w ramach krajowego systemu prawnego, być również chronione przed **nękaniami** [...] za zgłaszanie takich przestępstw lub za współpracę w ramach postępowania karnego. **Treść środków w zakresie niezbędnego wsparcia i niezbędnej pomocy nie jest zdefiniowana w niniejszej dyrektywie i powinny ją określić państwa członkowskie. Państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do udostępniania środków w zakresie wsparcia i pomocy osobom, które są podejrzane lub oskarżone w kontekście danego postępowania karnego.**
- (27) [...] Ponieważ przyroda nie może reprezentować siebie jako ofiary w postępowaniu karnym, do celów skutecznego egzekwowania prawa członkowie zainteresowanej społeczności [...] ⁹ powinni mieć możliwość działania w imieniu środowiska jako dobra publicznego w zakresie ram prawnych państw członkowskich i z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów procesowych.

⁹ [...]

- (27a) Niniejsza dyrektywa nie powinna zobowiązywać państw członkowskich do wprowadzania szczególnych praw procesowych, które przysługiwałyby członkom zainteresowanej społeczności. Jeżeli jednak takie prawa procesowe przysługujące członkom zainteresowanej społeczności istnieją w danym państwie członkowskim w równoważnych sytuacjach dotyczących innych przestępstw – na przykład gdy członkowie ci mają prawo występowania w postępowaniu jako strona cywilna – takie prawa procesowe należy również przyznać członkom zainteresowanej społeczności w postępowaniu dotyczącym przestępstw przeciwko środowisku określonych w niniejszej dyrektywie. Prawa członków zainteresowanej społeczności pozostają bez uszczerbku dla praw ofiar, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE¹⁰. W niniejszej dyrektywie uznaje się, że „członkowie zainteresowanej społeczności” i „ofiary” to dwa odrębne pojęcia, i nie zobowiązuje się państw członkowskich do tego, aby stosowały prawa przysługujące ofiarom do członków zainteresowanej społeczności. Niniejsza dyrektywa nie powinna zobowiązywać państw członkowskich do przyznawania zainteresowanej społeczności praw procesowych w postępowaniu karnym, które państwa te przyznają kategoriom osób innym niż zainteresowana społeczność.
- (28) [...] Niedobór zasobów i uprawnień wykonawczych organów krajowych, które wykrywają przestępstwa przeciwko środowisku, prowadzą w ich sprawie postępowania przygotowawcze, wnoszą i popierają oskarżenia lub orzekają, stanowi przeszkodę w skutecznym zapobieganiu przestępstwom przeciwko środowisku i karaniu za nie. W szczególności niedobór zasobów może uniemożliwić organom podjęcie jakichkolwiek działań lub ograniczyć ich działania w zakresie egzekwowania prawa, pozwalając sprawcom uniknąć odpowiedzialności lub ponieść karę nieadekwatną do wagi przestępstwa. Należy zatem ustanowić minimalne kryteria dotyczące zasobów i uprawnień wykonawczych.

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57–73).

- (29) [...] Skuteczne funkcjonowanie łańcucha egzekwowania prawa zależy od szeregu specjalistycznych umiejętności. Ponieważ złożoność wyzwań związanych z przestępstwami przeciwko środowisku oraz techniczny charakter takich przestępstw wymagają podejścia multidyscyplinarnego, niezbędny jest wysoki poziom wiedzy prawnej, technicznej wiedzy fachowej, jak również wysoki poziom wykształcenia i specjalizacji w obrębie wszystkich odpowiednich właściwych organów. Państwa członkowskie powinny zapewnić szkolenia odpowiednie do funkcji osób, które wykrywają przestępstwa przeciwko środowisku, prowadzą w ich sprawie postępowania przygotowawcze, wnoszą i popierają oskarżenia lub orzekają. Aby zmaksymalizować profesjonalizm i skuteczność łańcucha egzekwowania prawa, państwa członkowskie powinny również rozważyć przydzielenie wyspecjalizowanych jednostek dochodzeniowo-śledczych, prokuratorów i sędziów w sprawach karnych do zajmowania się sprawami karnymi dotyczącymi środowiska. W powszechnych sądach karnych mogłyby istnieć wyspecjalizowane izby sędziowskie. Wszystkim właściwym organom egzekwowania prawa należy udostępnić techniczną wiedzę fachową.
- (30) Aby zapewnić skuteczny, zintegrowany i spójny system egzekwowania prawa, obejmujący środki z zakresu prawa administracyjnego, cywilnego oraz karnego, państwa członkowskie powinny zorganizować wewnętrzną współpracę i komunikację między wszystkimi podmiotami w łańcuchu egzekwowania przepisów administracyjnych i karnych oraz między podmiotami odpowiedzialnymi za sankcje karne i naprawcze. Zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami państwa członkowskie powinny również współpracować za pośrednictwem agencji UE, w szczególności Eurojustu i Europolu, jak również z organami UE, w tym Prokuraturą Europejską (EPPO) i Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), w ich odpowiednich obszarach kompetencji.

- (31) Aby zapewnić spójne podejście do zwalczania przestępstw przeciwko środowisku, państwa członkowskie powinny przyjąć, opublikować, **wdrożyć** i okresowo poddawać przeglądowi krajową strategię zwalczania przestępstw przeciwko środowisku, ustanawiając cele, priorytety oraz odpowiednie środki i potrzebne zasoby. W **krajowej strategii należy uwzględnić, wśród innych obszarów, cele i priorytety polityki krajowej w tym obszarze przestępstw, metody koordynacji i współpracy między właściwymi organami, procedury i mechanizmy regularnego monitorowania i oceny osiągniętych wyników oraz pomoc europejskich sieci zajmujących się sprawami bezpośrednio związanymi ze zwalczaniem przestępstw przeciwko środowisku i powiązanych naruszeń prawa. Państwa członkowskie mogą zdecydować o odpowiednim formacie takiej strategii, który może uwzględniać ich tradycyjne rozwiązania konstytucyjne w odniesieniu do podziału władz i kompetencji i który może mieć charakter sektorowy lub stanowić część szerszego dokumentu strategicznego. Bez względu na to, czy państwa członkowskie zdecydują się na przyjęcie jednej strategii czy większej ich liczby, ogólna treść tych strategii powinna obejmować terytorium całego państwa członkowskiego.**
- (32) Aby skutecznie zwalczać przestępstwa, o których mowa w niniejszej dyrektywie, konieczne jest, by właściwe organy w państwach członkowskich gromadziły dokładne, spójne i porównywalne dane **statystyczne** dotyczące **przestępstw przeciwko środowisku [...]. Państwa członkowskie powinny zatem być zobowiązane do zapewnienia funkcjonowania odpowiedniego systemu umożliwiającego utrwalanie, opracowywanie i dostarczanie istniejących danych statystycznych dotyczących przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie. Te [...] statystyki [...] należy wykorzystywać [...] do celów operacyjnego i strategicznego planowania działań w obszarze egzekwowania prawa, do analizowania skali przestępstw przeciwko środowisku i tendencji w ich zakresie, jak również do informowania obywateli. Państwa członkowskie powinny [...] przekazywać Komisji odpowiednie dane statystyczne dotyczące przestępstw przeciwko środowisku. Komisja powinna regularnie oceniać i publikować wyniki na podstawie danych przekazywanych przez państwa członkowskie.**

- (33) Dane statystyczne dotyczące przestępstw przeciwko środowisku gromadzone na mocy niniejszej dyrektywy powinny być porównywalne pomiędzy państwami członkowskimi i gromadzone na podstawie wspólnych minimalnych norm. W celu zapewnienia jednolitych warunków wdrażania niniejszej dyrektywy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w celu określenia standardowego formatu przekazywania danych statystycznych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹¹.
- (34) Obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla prawa Unii dotyczącego praw procesowych w postępowaniu karnym. Wdrażając niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny zapewnić pełne przestrzeganie praw procesowych podejrzanych lub oskarżonych w postępowaniu karnym.
- (35) [...]
- [...] Zgodnie z art. 1 i 2 oraz art. 4a ust. 1 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i do TFUE, bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.[...]
- [...]
- (36) *[brak]*

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (37) Dyrektywę 2005/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹² uzupełniono dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/123/WE¹³ o przepisy dotyczące przestępstw i sankcji w przypadku zrzutów substancji zanieczyszczających ze statków. Takie przestępstwa i sankcje powinny wchodzić w zakres niniejszej dyrektywy. W związku z tym, w przypadku państw członkowskich **związanych** [...] niniejszą dyrektywą, należy zastąpić dyrektywę 2009/123/WE. **Zastąpienie to powinno pozostawać bez uszczerbku dla obowiązku tych państw członkowskich w odniesieniu do daty transpozycji tej dyrektywy do prawa krajowego [...]. W odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą odesłania do tych przepisów dyrektywy 2005/35/WE, które zostały dodane lub zastąpione dyrektywą 2009/123/WE, należy traktować zatem jako odesłania do niniejszej dyrektywy. W odniesieniu do państw członkowskich, które nie są związane niniejszą dyrektywą, pozostaną one związane dyrektywą 2005/35/WE zmienioną dyrektywą 2009/123/WE.**
- (38) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy, a zatem nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (39) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie zapewnienie wspólnych definicji przestępstw przeciwko środowisku oraz dostępności skutecznych, odstraszających i proporcjonalnych sankcji karnych za poważne przestępstwa przeciwko środowisku, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na skalę i skutki niniejszej dyrektywy możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

¹² Dyrektywa 2005/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie zanieczyszczenia pochodzącego ze statków oraz wprowadzenia sankcji w przypadku naruszenia prawa (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 11).

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/123/WE z dnia 21 października 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2005/35/WE w sprawie zanieczyszczenia pochodzącego ze statków oraz wprowadzenia sankcji w przypadku naruszenia prawa (Dz.U. L 280 z 27.10.2009, s. 52).

- (40) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym w zakresie ochrony danych osobowych, wolności wypowiedzi i informacji, wolności prowadzenia działalności gospodarczej, prawa do skutecznego środka odwoławczego i do rzetelnego procesu sądowego, domniemania niewinności i prawa do obrony, a także z zasadami legalności oraz proporcjonalności kar do czynów zabronionych pod groźbą kary oraz prawem do tego, aby nie być ponownie sądzonym ani karanym w postępowaniu karnym za ten sam czyn. Niniejsza dyrektywa służy zapewnieniu pełnego poszanowania tych praw i zasad i powinna być odpowiednio wdrażana,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszej dyrektywie ustanawia się minimalne przepisy dotyczące określania przestępstw i sankcji w celu skuteczniejszej ochrony środowiska.

Artykuł 2

Definicje

1. **Terminy użyte w niniejszej dyrektywie do celów zdefiniowania przestępstw wymienionych w art. 3 ust. 2 i 3 interpretuje się, w stosownych przypadkach, zgodnie z definicjami zawartymi w aktach prawnych, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) lub b).**
2. Do celów niniejszej dyrektywy [...]:

[...]

[...] ¹⁴[...] ¹⁵[...]

[...] „osoba prawna” oznacza każdy podmiot prawny posiadający taki status zgodnie z właściwym prawem krajowym, z wyjątkiem państw lub organów publicznych sprawujących władzę państwową oraz z wyjątkiem międzynarodowych organizacji publicznych[...]

[...]

[...] ¹⁶.

¹⁴ [...]
¹⁵ [...]
¹⁶ [...]

Artykuł 3
Przestępstwa

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby czyny, o których mowa w ust. 2 i 3, stanowiły przestępstwo, jeżeli są bezprawne.

Do celów niniejszej dyrektywy czyn „bezprawny” oznacza czyn naruszający jedno z poniższych:

- a) przepisy Unii mające na celu realizację jednego z celów unijnej polityki w dziedzinie środowiska określonych w art. 191 ust. 1 TFUE;
- b) ustawę lub przepisy administracyjne państwa członkowskiego lub decyzję podjętą przez właściwy organ państwa członkowskiego, nadające skuteczność przepisom Unii, o których mowa w lit. a).

2. [...] Państwa członkowskie zapewniają, by następujące czyny, dokonane [...] umyślnie, stanowiły przestępstwa:

- a) zrzucanie, emisja lub wprowadzanie do powietrza, gleby lub wody takich ilości materiałów lub substancji lub promieniowania jonizującego, które powodują lub mogą spowodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osób lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody, lub dla zwierząt lub roślin;
- b) wprowadzanie do obrotu, **wbrew zakazowi lub innemu wymogowi mającemu na celu ochronę środowiska, produktu, którego użycie na większą skalę powoduje uwolnienie, emisję lub wprowadzenie do powietrza, gleby lub wody takiej ilości materiałów lub substancji lub promieniowania jonizującego**, która [...] powoduje lub może spowodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osoby lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, wody lub gleby, lub dla zwierząt lub roślin;

- c) produkcja, wprowadzenie do obrotu **lub udostępnianie** na rynku, **przywóz, wywóz** lub stosowanie substancji w postaci własnej, jako składniki mieszanin lub w wyrobach, w tym włączanie ich do wyrobów, jeżeli:
- (i) **czyn** [...] ten podlega ograniczeniom zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁷ i załącznikiem XVII do tego rozporządzenia; lub
 - (ii) **czyn** [...] ten jest zakazany na podstawie tytułu VII rozporządzenia (WE) nr 1907/2006; lub
 - (iii) **czyn** [...] ten nie jest zgodny z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009¹⁸; lub
 - (iv) **czyn** [...] ten nie jest zgodny z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 528/2012¹⁹; lub
 - (v) **czyn** [...] ten wchodzi w zakres rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008²⁰; lub

¹⁷ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1–50).

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych (Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1–123).

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1).

(vi) **czyn** [...] ten jest zakazany na podstawie załącznika I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021²¹,

i powoduje lub może spowodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osób lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody, lub dla zwierząt lub roślin;

ca) produkcja, stosowanie, składowanie, przywóz lub wywóz rtęci, związków rtęci i mieszanin rtęci oraz produktów z dodatkiem rtęci z naruszeniem wymogów określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852, powodujące lub mogące spowodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osób lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody, lub dla zwierząt lub roślin;

d) w odniesieniu do wykonawcy przedsięwzięć, zdefiniowanego w art. 1 ust. 2 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE²²: wykonywanie przedsięwzięć, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a) i art. 4 ust. 1 i 2 oraz wymienionych w załączniku I lub II do tej dyrektywy [...] ²³, bez zezwolenia na inwestycję [...] i w sytuacji, gdy przedsięwzięcie powoduje lub może spowodować znaczną szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub [...] stanu wód, lub dla zwierząt lub roślin;

²¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45).

²² **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).**

²³ [...]

- e) zbieranie, transport, odzysk lub unieszkodliwianie odpadów, nadzór nad tymi działaniami oraz późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów, w tym działania podejmowane w charakterze sprzedawcy lub pośrednika (gospodarowanie odpadami), w przypadku gdy [...] **taki** czyn:
- (i) dotyczy odpadów niebezpiecznych w rozumieniu art. 3 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE²⁴ i **gdy odnosi się do ilości** większych niż nieznaczne;
 - (ii) dotyczy odpadów innych niż określone w ppkt (i) i powoduje lub może spowodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osób lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody, lub dla zwierząt lub roślin;
- f) przemieszczanie odpadów w rozumieniu art. 2 pkt 35 rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady²⁵, jeżeli przemieszczanie takie **dotyczy** [...] ilości większych niż nieznaczne, bez względu na to, czy odbywa się w ramach jednego przemieszczenia czy kilku przemieszczeń, które zdają się być ze sobą powiązane;

²⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3–30).

²⁵ Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1).

- g) w odniesieniu do właściciela – zdefiniowanego w art. 3 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013²⁶ – statku objętego zakresem stosowania tego rozporządzenia: recykling statku [...] ²⁷ bez spełnienia wymogów, o których mowa w [...] art. 6 ust. 2 lit. a) tego rozporządzenia, **gdzie zawarty jest obowiązek poddawania recyklingowi w zakładach recyklingu statków wymienionych w europejskim wykazie ustanowionym na mocy art. 16 tego rozporządzenia;**
- h) zrzuty substancji zanieczyszczających pochodzących ze statków, o których mowa w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2005/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁸ [...] na którymkolwiek z obszarów, o których mowa w art. 3 ust. 1 tej dyrektywy, **ze statków objętych zakresem stosowania art. 3 ust. 2 tej dyrektywy. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do sytuacji opisanych w [...] art. 5 tej dyrektywy. Niniejszy ustęp [...] nie ma również zastosowania do przypadków o mniejszym znaczeniu, w których popełniony czyn [...] nie powoduje pogorszenia jakości wody, chyba że powtarzające się przypadki [...] o mniejszym znaczeniu łącznie powodują pogorszenie jakości wody, którego nie powodują indywidualnie;**

²⁶ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie recyklingu statków oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 i dyrektywę 2009/16/WE (Dz.U. L 330 z 10.12.2013, s. 1).**

²⁷ [...]

²⁸ Dyrektywa 2005/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie zanieczyszczenia pochodzącego ze statków oraz wprowadzenia sankcji w przypadku naruszenia prawa (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 11–21).

- i) eksploatacja lub [...] **zamknięcie** instalacji, w której prowadzona jest działalność niebezpieczna lub w której przechowywane lub stosowane są niebezpieczne substancje, [...] lub [...] **mieszanki, gdy taki czyn i taka niebezpieczna działalność, substancja lub mieszanka wchodzi** [...] w zakres dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE²⁹ [...] **lub** dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE³⁰ [...] ³¹ i **gdy taki czyn** [...] powoduje lub może powodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osób lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody, lub dla zwierząt lub roślin; *[Jeżeli dyrektywa zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) oraz dyrektywę Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów zostanie przyjęta przed niniejszą dyrektywą, ppkt (i) należy zastąpić przestępstwem objętym zakresem stosowania tej dyrektywy.]*
- ia) **budowa, eksploatacja i demontaż instalacji, jeżeli taki czyn i taka instalacja wchodzi w zakres stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/30/UE³² oraz jeżeli taki czyn powoduje lub może spowodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osób lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody, lub dla zwierząt lub roślin;**

²⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniająca, a następnie uchylająca dyrektywę Rady 96/82/WE. Tekst mający znaczenie dla EOG (Dz.U. L 197 z 24.7.2012, s. 1–37).

³⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17–119).

³¹ [...]

³² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/30/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich oraz zmiany dyrektywy 2004/35/WE (Dz.U. L 178 z 28.6.2013, s. 66–106).

- j) wytwarzanie, produkcja, przetwarzanie, obsługa, wykorzystywanie, posiadanie, przechowywanie, transport, przywóz, wywóz lub usuwanie materiałów **lub substancji** promieniotwórczych, **jeżeli taki czyn lub taki materiał lub taka substancja wchodzi** [...] w zakres stosowania dyrektywy Rady 2013/59/Euratom³³ [...] **lub** dyrektywy Rady 2014/87/Euratom³⁴ [...] ³⁵ **oraz jeżeli taki czyn** [...] powoduje lub może spowodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osób lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody, lub dla zwierząt lub roślin;
- k) pobór wód powierzchniowych lub podziemnych w **rozumieniu dyrektywy 2000/60/WE**³⁶, który powoduje lub może powodować znaczną szkodę dla stanu lub potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych lub dla stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych;

³³ Dyrektywa Rady 2013/59/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r. ustanawiająca podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego oraz uchylająca dyrektywy 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (Dz.U. L 13 z 17.1.2014, s. 1–73).

³⁴ Dyrektywa Rady 2014/87/Euratom z dnia 8 lipca 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2009/71/Euratom ustanawiającą wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz.U. L 219 z 25.7.2014, s. 42–52).

³⁵ [...]

³⁶ **Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, str. 1–73).**

- l) zabijanie, niszczenie, pozyskiwanie, posiadanie, sprzedaż lub oferowanie do sprzedaży okazu lub okazów gatunków dzikiej fauny lub flory wymienionych w załącznikach IV [...] **lub V** (gdy gatunki z załącznika V podlegają takim samym środkom jak środki przyjęte dla gatunków z załącznika IV) do dyrektywy Rady 92/43/EWG³⁷ oraz gatunków, o których mowa w art. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE³⁸, z wyjątkiem przypadków, gdy czyn dotyczy nieznaczej ilości takich okazów;
- m) handel okazami gatunków dzikiej fauny lub flory, ich częściami lub pochodnymi wymienionymi w załącznikach A i B do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97³⁹, z wyjątkiem przypadków gdy czyn dotyczy nieznaczej liczby takich okazów;
- n) wprowadzanie na rynek Unii [...] nielegalnie pozyskanego drewna lub produktów **wytworzonych z takiego drewna z naruszeniem zakazów i obowiązków określonych w art. 4 ust. 1** [...] rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010⁴⁰, z wyjątkiem przypadków, gdy czyn dotyczy nieznaczej ilości; *[Jeżeli rozporządzenie w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 995/2010 zostanie przyjęte wcześniej niż niniejsza dyrektywa, lit. n) należy zastąpić przestępstwem w zakresie art. 3 tego rozporządzenia.]*

³⁷ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7–50).

³⁸ Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7–25).

³⁹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz.U. L 61 z 3.3.1997, s. 1).

⁴⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 23–34).

- o) każdy czyn, który powoduje pogorszenie stanu siedliska **lub niepokojenie gatunków zwierząt wymienionych w załączniku II lit. a) dyrektywy Rady 92/43/EWG⁴¹** na terenie chronionym w rozumieniu art. 6 ust. 2 **tej** dyrektywy [...] ⁴², jeżeli to pogorszenie **lub niepokojenie** jest znaczne. **Siedlisko na terenie chronionym oznacza siedlisko gatunku, w którego przypadku określony obszar sklasyfikowano – zgodnie z art. 4 ust. 1 lub 2 dyrektywy 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴³ – jako obszar specjalnej ochrony, lub siedlisko przyrodnicze lub siedlisko gatunku, w którego przypadku określony teren wskazano – zgodnie z art. 4 ust. 4 dyrektywy Rady 92/43/EWG – jako specjalny obszar ochrony lub w którego przypadku określony teren wskazano – zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 92/43/EWG – jako teren mający znaczenie dla Wspólnoty;**
- p) **wprowadzanie na terytorium Unii, wprowadzanie do obrotu, utrzymywanie, hodowla, transport, wykorzystywanie, wymiana, zezwalanie na rozmnażanie, wzrost lub uprawę, uwalnianie do środowiska [...] lub rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, o ile:**
- (i) dany czyn narusza ograniczenia określone w art. 7 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014⁴⁴ **oraz powoduje lub może spowodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osób lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody, lub dla zwierząt lub roślin;**

⁴¹ **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).**

⁴² [...]

⁴³ Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

⁴⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 35).

- (ii) dany czyn narusza warunek zezwolenia wydanego na podstawie art. 8 lub upoważnienia udzielonego na podstawie art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1143/2014 i powoduje lub może powodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała osób lub znaczną szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody, lub dla zwierząt lub roślin;
- q) produkcja, wprowadzanie do obrotu, przywóz, wywóz [...] **lub** wykorzystywanie [...] substancji zubożających warstwę ozonową, określonych w art. 3 pkt 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009⁴⁵ lub **produkcja, wprowadzanie do obrotu, przywóz lub wywóz** produktów i urządzeń zawierających takie substancje lub od nich uzależnionych; *[Jeżeli przed przyjęciem niniejszej dyrektywy zostanie przyjęte rozporządzenie w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1005/2009, lit. q) należy zastąpić przestępstwem objętym zakresem stosowania tego rozporządzenia.]*
- r) [...] wprowadzanie do obrotu, przywóz, [...] wykorzystywanie [...] lub uwalnianie fluorowanych gazów cieplarnianych określonych w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 517/2014⁴⁶ lub **wprowadzanie do obrotu lub przywóz** produktów i urządzeń, które zawierają takie gazy lub których działanie jest od nich uzależnione. *[Jeżeli przed przyjęciem niniejszej dyrektywy zostanie przyjęte rozporządzenie w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych zmieniające dyrektywę 2019/1937 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 517/2014, lit. r) należy zastąpić przestępstwem objętym zakresem stosowania tego rozporządzenia.]*

⁴⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz.U. L 286 z 31.10.2009, s. 1–30).

⁴⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 517/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 842/2006 (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 195–230).

3. [...] Państwa członkowskie zapewniają, aby czyny, o których mowa w ust. 2 [...] lit. a), b), c), **ca)** [...], e), f), h), i), **ia)**, j), k), **l)**, m), n), **o)**, [...] q), r), również stanowiły przestępstwo, jeżeli były skutkiem co najmniej rażącego niedbalstwa.

4. [...] [...] **Aby ocenić**, czy szkoda lub prawdopodobna szkoda jest znaczna [...] w **znaczeniu** ust. 2 lit. a)–**d)**, lit. e) ppkt **(ii)**, lit. i), **ia)**, j), k) i lit. p) ppkt **(i) oraz (ii)**, **uwzględnia się, w stosownych przypadkach, co najmniej jeden z poniższych elementów:**

a) stan wyjściowy środowiska dotkniętego szkodą;

b) to, czy szkoda występuje przez długi, średni, czy też krótki okres;

[...]

c) [...] rozprzestrzenianie się szkody;

d) [...] odwracalność szkody.

5. [...] [...] **Aby ocenić**, czy dana działalność może spowodować szkodę dla jakości powietrza, jakości gleby lub jakości wody **lub stanu** wód, lub dla zwierząt lub roślin [...] w **znaczeniu** ust. 2 [...] lit. a)–**d)**, lit. e) ppkt **(ii)**, lit. i), **ia)**, j), k) i lit. p) ppkt **(i) oraz (ii)**, **uwzględnia się, w stosownych przypadkach, co najmniej jeden z poniższych elementów:**

a) kwestię, czy czyn dotyczy działalności, która jest uważana za ryzykowną lub niebezpieczną **dla środowiska lub zdrowia ludzkiego i** czy wymaga upoważnienia, którego nie uzyskano lub nie przestrzegano;

- b) stopień, w jakim przekroczone wartości, parametry lub limity określone w [...] **jednym z aktów prawnych wymienionych w ust. 1 lit. a) lub b)** lub w upoważnieniu wydanym na prowadzenie danej działalności;
- c) to, czy materiał lub substancję sklasyfikowano jako niebezpieczne, stwarzające zagrożenie lub w inny sposób wskazano jako szkodliwe dla środowiska lub zdrowia ludzkiego.

6.[...] [...] Aby ocenić, czy ilość jest nieznaczna lub większa niż nieznaczna [...] w znaczeniu ust. 2 lit. e) ppkt (i), lit. f), l), m), n), uwzględnia się, w stosownych przypadkach, co najmniej jeden z poniższych elementów:

- a) liczbę przedmiotów będących przedmiotem przestępstwa;
- b) stopień, w jakim przekroczone [...] próg regulacyjny, wartość lub inny obowiązkowy parametr **przewidziany w jednym z aktów wymienionych w ust. 1 lit. a) lub b)**;
- c) stan ochrony danych gatunków fauny lub flory;
- d) koszt naprawy szkód w środowisku, **jeśli można go wyrazić liczbowo.**

Artykuł 4

Podżeganie, pomocnictwo oraz usiłowanie

1. Państwa członkowskie zapewniają, by podżeganie do popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 2[...], **dokonywanych umyślnie**, pomocnictwo w ich popełnieniu oraz usiłowanie ich popełnienia podlegały karze jako przestępstwa.
2. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia, by **umyślne** usiłowanie popełnienia któregośkolwiek z przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 2[...] lit. a), b), c), **ca**), [...], e), f), h), i), **ia**), j), k), m), n), lit. p) ppkt **(i) i (ii)**, lit. q), r), [...] podlegało karze jako przestępstwo.

Artykuł 5

Kary w przypadku osób fizycznych

1. Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom karnym.
2. Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by przestępstwa, o których mowa w art. 3 **ust. 2 lit. a), b), c), ca), e), i), ia), j) i p)**, podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej dziesięciu lat, jeżeli powodują one [...] śmierć [...] osób.
3. **Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by przestępstwa, o których mowa w art. 3 ust. 3, w zakresie, w jakim odnosi się on do art. 3 ust. 2 lit. a), b), c), ca), e), i), ia) i j), podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej pięciu lat, jeżeli powodują one śmierć osób.**

4. [...] Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by przestępstwa, o których mowa w art. 3[...] **ust. 2** lit. a)–j), n), q) i r), podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej **pięciu** [...] lat.
5. [...] Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by przestępstwa, o których mowa w art. 3[...] **ust. 2** lit. k), l), m), o) i p), podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej **trzech** [...] lat.
6. [...] Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by osoby fizyczne, które dopuściły się przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, mogły podlegać dodatkowym sankcjom lub środkom o **charakterze karnym lub innym niż karny**, które **mogą** [...] obejmować:
- a) obowiązek przywrócenia środowiska do stanu poprzedniego w określonym terminie, **pod warunkiem że szkoda jest odwracalna, lub, jeżeli szkoda jest nieodwracalna – obowiązek rekompensaty kosztów związanych ze szkodą dla środowiska**;
 - b) grzywny;
 - c) [...] pozbawienie dostępu do finansowania publicznego, w tym do procedur przetargowych, dotacji i koncesji;
 - d) pozbawienie możliwości kierowania zakładami tego samego rodzaju, jaki wykorzystano do popełnienia przestępstwa;
 - e) cofnięcie zezwoleń i upoważnień do prowadzenia działalności, która doprowadziła do popełnienia przestępstwa;

[...]

[...]

Artykuł 6
Odpowiedzialność osób prawnych

1. Państwa członkowskie zapewniają, by osoby prawne mogły podlegać odpowiedzialności za przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, jeśli przestępstwa te zostały popełnione na ich korzyść przez jakąkolwiek osobę zajmującą pozycję kierowniczą w strukturze osoby prawnej, działającą indywidualnie lub jako członek organu osoby prawnej, w oparciu o:
 - a) prawo do reprezentowania osoby prawnej;
 - b) uprawnienia do podejmowania decyzji w imieniu osoby prawnej;
 - c) uprawnienia do sprawowania kontroli w strukturach osoby prawnej.
2. Państwa członkowskie zapewniają również, by osoby prawne mogły podlegać odpowiedzialności w przypadku, gdy brak nadzoru lub kontroli ze strony osoby, o której mowa w ust. 1, umożliwił popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 3 i 4, na korzyść danej osoby prawnej, przez osobę pozostającą pod jej zwierzchnictwem.
3. Odpowiedzialność osób prawnych na podstawie ust. 1 i 2 nie wyklucza postępowania karnego przeciwko osobom fizycznym, które są sprawcami, podżegaczami lub pomocnikami w popełnianiu przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4.

Artykuł 7
Sankcje wobec osób prawnych

1. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia karalności osób prawnych podlegających odpowiedzialności na mocy art. 6 ust. 1 **lub 2** poprzez nakładanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji **lub środków o charakterze karnym lub innym niż karny**.
2. Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by sankcje lub środki w odniesieniu do osób prawnych odpowiedzialnych zgodnie z art. 6 ust. 1 **lub 2** za przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, obejmowały **grzywny karne lub grzywny niemające charakteru karnego oraz mogły obejmować inne sankcje lub środki o charakterze karnym lub innym niż karny, takie jak:**

[...]

- a) [...] obowiązek przywrócenia środowiska do stanu poprzedniego w określonym terminie, **pod warunkiem że szkoda jest odwracalna, lub, jeżeli szkoda jest nieodwracalna – obowiązek rekompensaty kosztów związanych ze szkodą dla środowiska;**
- b) [...] pozbawienie prawa do korzystania ze świadczeń publicznych lub pomocy publicznej;
- c) [...] pozbawienie dostępu do finansowania publicznego, w tym do procedur przetargowych, dotacji i koncesji;
- d) [...] zakaz prowadzenia działalności gospodarczej;
- e) [...] cofnięcie zezwoleń i upoważnień do prowadzenia działalności, która doprowadziła do popełnienia przestępstwa;
- f) [...] umieszczenie pod nadzorem sądowym;
- g) [...] sądowy nakaz rozwiązania;
- h) [...] zamknięcie zakładów wykorzystanych do popełnienia przestępstwa;

[...]

i) [...] publikacja **całości lub części** [...] decyzji **nakładającej** [...] sankcje lub środki [...].

3. Państwa członkowskie **przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by przestępstwa, o których mowa w art. 3 ust. 2, podlegały – przynajmniej w odniesieniu do osób prawnych podlegających odpowiedzialności na mocy art. 6 ust. 1 – grzywnom karnym lub grzywnom niemającym charakteru karnego, których wysokość jest proporcjonalna do wagi czynu oraz do indywidualnych, finansowych i innych okoliczności dotyczących danej osoby prawnej. Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by maksymalny poziom grzywnien nie był niższy niż:**

a) **5 % całkowitego światowego obrotu uzyskanego przez osobę prawną w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy, w którym popełniono przestępstwo, lub w roku obrotowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu grzywny – w przypadku przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. a)–j), n), q) i r), oraz 3 % całkowitego światowego obrotu uzyskanego przez osobę prawną w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy, w którym popełniono przestępstwo, lub w roku obrotowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu grzywny – w przypadku przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. k), l), m), o) i p);**

lub alternatywnie

b) **kwota odpowiadająca 40 mln EUR – w przypadku przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. a)–j), n), q) i r), oraz 24 mln EUR – w przypadku przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. k), l), m), o) i p).**

Wprowadzając grzywny zgodnie z art. 7 ust. 3 lit. a), państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy dotyczące przypadków, w których nie jest możliwe określenie wysokości grzywny na podstawie całkowitego światowego obrotu uzyskanego przez osobę prawną w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy, w którym popełniono przestępstwo, lub w roku obrotowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu grzywny.

[...]

Artykuł 8
Okoliczności obciążające

O ile następujące okoliczności nie należą dotychczas do znamion przestępstw, o których mowa w art. 3, państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by w odniesieniu do odpowiednich przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, **co najmniej jedną spośród** następujących okoliczności można było uznać, **zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego**, za okoliczność obciążającą:

[...]

- a) [...] przestępstwo spowodowało zniszczenie ekosystemu lub nieodwracalną bądź długotrwałą znaczną szkodę w ekosystemie **zdefiniowanym w art. 2 pkt 13 rozporządzenia (UE) 2020/852⁴⁷**;
- b) [...] przestępstwo zostało popełnione w ramach organizacji przestępczej w rozumieniu decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW⁴⁸;
- c) [...] przestępstwo wiązało się z wykorzystaniem **przez sprawcę** fałszywych lub przerobionych dokumentów;
- d) [...] przestępstwo popełnił urzędnik publiczny w ramach wykonywania swoich obowiązków;
- e) [...] sprawca **wcześniej został prawomocnie skazany za przestępstwa tego samego rodzaju na mocy art. 3 lub 4** [...]

[...]

⁴⁷ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13–43).**

⁴⁸ Decyzja ramowa Rady 2008/841/WSiSW z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej (Dz.U. L 300 s. 42).

[...] ⁴⁹[...]

Artykuł 9

Okoliczności łagodzące

Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by w odniesieniu do odpowiednich przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, **co najmniej jedną spośród** następujących okoliczności można było uznać, **zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego**, za okoliczność łagodzącą:

- a) sprawca przywraca przyrodę do poprzedniego stanu, **o ile nie jest to obowiązek wynikający z dyrektywy 2004/35/WE**⁵⁰;
- b) sprawca udziela organom administracyjnym lub sądowym informacji, których organy te nie byłyby w stanie uzyskać w inny sposób, a ułatwiających im:
 - (i) ujawnienie lub pociągnięcie do odpowiedzialności karnej pozostałych sprawców;
 - (ii) znalezienie dowodów.

⁴⁹ [...]

⁵⁰ Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56–75).

Artykuł 10
Zabezpieczenie i konfiskata

Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki, by **umożliwić zabezpieczenie i konfiskatę narzędzi służących do popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, i korzyści pochodzących z tych przestępstw.**

Państwa członkowskie związane [...] dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE⁵¹ **przyjmują te środki zgodnie z tą dyrektywą.**[...]

⁵¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz.U. L 127 z 29.4.2014, s. 39)

Artykuł 11

Terminy przedawnienia w odniesieniu do przestępstw

1. Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu ustanowienia terminu przedawnienia umożliwiającego prowadzenie postępowań przygotowawczych, wnoszenie i popieranie oskarżeń, przeprowadzanie rozpraw sądowych i wydawanie **orzeczeń** sądowych [...] w sprawie przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, w dostatecznie długim okresie po ich popełnieniu, w celu skutecznego ścigania takich przestępstw.
2. Państwo członkowskie przyjmuje niezbędne środki w celu umożliwienia prowadzenia postępowań przygotowawczych, wnoszenie i popieranie oskarżeń, przeprowadzania rozpraw sądowych i wydawania orzeczeń sądowych:
 - a) w przypadku przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, podlegających maksymalnej sankcji w wymiarze co najmniej dziesięciu lat pozbawienia wolności, przez okres co najmniej dziesięciu lat od momentu popełnienia przestępstwa[...];
 - b) w przypadku przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, podlegających maksymalnej sankcji w wymiarze co najmniej **pięciu** [...] lat pozbawienia wolności, przez okres co najmniej **pięciu** [...] lat od momentu popełnienia przestępstwa[...];
 - c) w przypadku przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, podlegających maksymalnej sankcji w wymiarze co najmniej **trzech** [...] lat pozbawienia wolności, przez okres co najmniej **trzech** [...] lat od momentu popełnienia przestępstwa[...];

[...]

3 [...] Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu umożliwienia wykonania:

a)

- (i) **kary pozbawienia wolności powyżej pięciu lat; lub alternatywnie**
- (ii) kary pozbawienia wolności, w przypadku gdy przestępstwo zagrożone jest sankcją, której maksymalny wymiar wynosi co najmniej dziesięć lat pozbawienia wolności,

nałożonej w wyniku wydania prawomocnego wyroku skazującego za przestępstwo, o którym mowa w art. 3 i 4, przez co najmniej dziesięć lat od daty prawomocnego wyroku skazującego;

b)

- (i) **kary pozbawienia wolności powyżej jednego roku; lub alternatywnie**
- (ii) kary pozbawienia wolności, w przypadku gdy przestępstwo zagrożone jest sankcją, której maksymalny wymiar wynosi co najmniej **pięć** [...] lata pozbawienia wolności,

nałożonej w wyniku wydania prawomocnego wyroku skazującego za przestępstwo, o którym mowa w art. 3 i 4, przez co najmniej **pięć** [...] lat od daty prawomocnego wyroku skazującego [...] **oraz**

c)

- (i) **kary w wymiarze do jednego roku pozbawienia wolności; lub alternatywnie**
- (ii) kary pozbawienia wolności, w przypadku gdy przestępstwo zagrożone jest sankcją, której maksymalny wymiar wynosi co najmniej **trzy** [...] lata pozbawienia wolności,

nałożonej w wyniku wydania prawomocnego wyroku skazującego za przestępstwo, o którym mowa w art. 3 i 4, przez co najmniej **trzy** [...] lata od daty prawomocnego wyroku skazującego.

[...]

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 i 3 państwa członkowskie mogą ustanowić termin przedawnienia krótszy niż dziesięć lat, ale nie krótszy niż pięć lat, pod warunkiem że bieg przedawnienia może zostać przerwany lub zawieszony w przypadku określonych działań.

Artykuł 12

Jurysdykcja

1. Każde państwo członkowskie przyjmuje niezbędne środki w celu określenia swojej jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, w przypadku gdy:
 - a) przestępstwo popełniono w całości lub w części na jego terytorium;
 - b) przestępstwo popełniono na pokładzie statku lub samolotu zarejestrowanego w danym państwie lub pływającego pod jego banderą;
 - c) szkoda **będąca jednym ze znamion przestępstwa** wystąpiła na jego terytorium;
 - d) sprawca jest jego obywatelem[...].
2. Państwo członkowskie informuje Komisję w przypadku, gdy podejmie decyzję o rozszerzeniu zakresu swojej jurysdykcji na **co najmniej jedno spośród** przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4 i które popełniono poza jego terytorium, jeżeli:
 - a) **sprawca ma miejsce zwykłego pobytu na jego terytorium;**
 - b)[...] przestępstwo popełniono na korzyść osoby prawnej mającej siedzibę na jego terytorium;
 - c)[...] przestępstwo popełniono przeciwko jego obywatelowi lub osobie mającej miejsce zwykłego pobytu na jego terytorium;
 - d)[...] przestępstwo spowodowało poważne zagrożenie dla środowiska na jego terytorium.

W przypadku gdy przestępstwo, o którym mowa w art. 3 i 4, podlega jurysdykcji więcej niż jednego państwa członkowskiego, państwa te współpracują w celu ustalenia, które państwo członkowskie będzie prowadzić postępowanie karne. W stosownych przypadkach oraz zgodnie z art. 12 decyzji ramowej Rady 2009/948/WSiSW⁵² sprawę kieruje się do Eurojustu.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 lit. c) i d), państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by wykonywanie ich jurysdykcji nie było uzależnione od warunku, że oskarżenie może zostać wniesione wyłącznie w następstwie zawiadomienia przez państwo, w którym popełniono przestępstwo.

Artykuł 13 [...]

Narzędzia dochodzeniowo-śledcze

Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by z myślą o prowadzeniu postępowań przygotowawczych lub wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, dostępne [...] były skuteczne i **proporcjonalne** narzędzia dochodzeniowo-śledcze [...]. **Jeżeli przestępstwa te są przestępstwami poważnymi, dostępne są specjalne narzędzia dochodzeniowo-śledcze, takie jak narzędzia wykorzystywane do zwalczania przestępczości zorganizowanej.**

⁵² Decyzja ramowa Rady 2009/948/WSiSW z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie zapobiegania konfliktom jurysdykcji w postępowaniu karnym i w sprawie rozstrzygania takich konfliktów (Dz.U. L 328 z 15.12.2009, s. 42).

Artykuł 14 [...]

Ochrona osób, które zgłaszają przestępstwa przeciwko środowisku lub pomagają w postępowaniu przygotowawczym

[...] **Bez uszczerbku dla [...] dyrektywy (UE) 2019/1937[...] państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by każda osoba zgłaszająca przestępstwa, o których mowa w art. 3 lub 4 niniejszej dyrektywy, oraz dostarczająca dowody lub w inny sposób współpracująca z właściwymi organami do celów postępowania karnego dotyczącego takich przestępstw mogła, zgodnie z prawami procesowymi przysługującymi jej w ramach krajowego systemu prawnego, korzystać z niezbędnego wsparcia i niezbędnej pomocy w kontekście postępowania karnego.**

[...]

Artykuł 15 [...]

Prawo zainteresowanej społeczności do udziału w postępowaniu

Państwa członkowskie zapewniają, by[...] **osoby, których dotyczą przestępstwa, o których mowa w art. 3 lub 4, jak również organizacje pozarządowe propagujące ochronę środowiska i spełniające wymogi przewidziane w prawie krajowym [...]** miały odpowiednie prawa **procesowe [...]** w postępowaniu dotyczącym przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4[...], **jeżeli takie prawa procesowe przysługujące zainteresowanej społeczności istnieją w danym państwie członkowskim w postępowaniu dotyczącym innych przestępstw.**

Artykuł 16 [...] [tymczasowo uzgodniony]

Zapobieganie

Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania, takie jak kampanie informacyjne i uświadamiające oraz programy badawcze i edukacyjne, **które mają zmniejszyć**[...] ogólną liczbę przestępstw przeciwko środowisku, **zwiększyć** [...] świadomość społeczną i **zmniejszyć** [...] ryzyko, że ludność stanie się ofiarą przestępstwa przeciwko środowisku. W stosownych przypadkach państwa członkowskie działają we współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

Artykuł 17 [...]

Zasoby

Państwa członkowskie zapewniają, aby organy krajowe, które wykrywają przestępstwa przeciwko środowisku, prowadzą postępowania przygotowawcze w ich sprawie lub wnoszą i popierają oskarżenia lub orzekają w ich sprawie, dysponowały wystarczającą liczbą wykwalifikowanego personelu oraz wystarczającymi zasobami finansowymi, technicznymi i technologicznymi, niezbędnymi do skutecznego pełnienia swoich funkcji związanych z wdrażaniem niniejszej dyrektywy.

Artykuł 18 [...]

Szkolenia

Bez uszczerbku dla niezależności sądów oraz różnic w organizacji sądownictwa w Unii państwa członkowskie zwracają się do podmiotów odpowiedzialnych za szkolenie sędziów, prokuratorów, funkcjonariuszy policji, pracowników wymiaru sprawiedliwości i pracowników właściwych organów uczestniczących w postępowaniach karnych i postępowaniach przygotowawczych o organizowanie [...] regularnych [...] specjalistycznych szkoleń pod kątem celów niniejszej dyrektywy i odpowiednich do funkcji pełnionych przez zaangażowanych pracowników i zaangażowane organy.

Artykuł 19

Koordinacja i współpraca między właściwymi organami w państwie członkowskim

Państwa członkowskie przyjmą niezbędne środki w celu ustanowienia odpowiednich mechanizmów koordynacji i współpracy na szczeblu strategicznym i operacyjnym pomiędzy wszystkimi właściwymi organami zaangażowanymi w zapobieganie przestępstwom przeciwko środowisku i ich zwalczanie. Mechanizmy takie mają na celu co najmniej:

- a) zapewnienie wspólnych priorytetów i zrozumienia relacji między egzekwowaniem prawa karnego i administracyjnego;
- b) wymianę informacji do celów strategicznych i operacyjnych, **w granicach mających zastosowanie przepisów**;
- c) konsultacje w poszczególnych postępowaniach przygotowawczych, **w granicach mających zastosowanie przepisów**;
- d) wymianę najlepszych praktyk;
- e) pomoc dla europejskich sieci organów wymiaru sprawiedliwości zajmujących się sprawami związanymi ze zwalczaniem przestępstw przeciwko środowisku i powiązanych naruszeń prawa;

i mogą przyjąć formę wyspecjalizowanych organów koordynacyjnych, protokołów ustaleń między właściwymi organami, krajowych sieci egzekwowania prawa oraz wspólnych działań szkoleniowych.

Artykuł 20
Strategia krajowa

1. **Do dnia [...] [...] rok po zakończeniu *okresu transpozycji niniejszej dyrektywy* [...] państwa członkowskie ustanawiają i publikują krajową strategię zwalczania przestępstw przeciwko środowisku.**

Państwa członkowskie przyjmują środki w celu wdrożenia takiej strategii bez zbędnej zwłoki. [...]

[...]

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby strategię poddawano przeglądowi i aktualizowano w regularnych odstępach czasu, nie dłuższych niż 5 lat, na podstawie podejścia opartego na analizie ryzyka, w celu uwzględnienia istotnych zmian i tendencji oraz związanych z nimi zagrożeń odnoszących się do przestępstw przeciwko środowisku.

Artykuł 21

Gromadzenie danych i statystyka

1. Państwa członkowskie **zapewniają funkcjonowanie systemu umożliwiającego utrwalanie, opracowywanie i dostarczanie zanonimizowanych [...] danych statystycznych dotyczących zgłaszania przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, a także postępowań przygotowawczych i sądowych w sprawie takich przestępstw, aby móc monitorować skuteczność swoich systemów służących do zwalczania przestępstw przeciwko środowisku.**
2. Dane statystyczne, o których mowa w ust. 1, **obejmują co najmniej istniejące dane dotyczące:**
 - a) **liczby przestępstw zarejestrowanych w państwach członkowskich;**
 - b) **liczby osób fizycznych, które**
 - (i) **są ścigane;**
 - (ii) **zostały skazane;**
 - c) **liczby osób prawnych, które**
 - (i) **są ścigane;**
 - (ii) **zostały skazane lub ukarane grzywną;**
 - d) **rodzajów i wysokości nałożonych sankcji.**

[...]

[...]

3. Państwa członkowskie zapewniają regularną publikację skonsolidowanego przeglądu swoich danych statystycznych.
4. Państwa członkowskie corocznie przekazują Komisji dane statystyczne, o których mowa w ust. 2, w standardowym formacie ustalonym zgodnie z art. 22.
5. Komisja regularnie publikuje sprawozdanie na podstawie danych statystycznych przekazanych przez państwa członkowskie. Sprawozdanie publikuje się po raz pierwszy trzy lata po ustaleniu standardowego formatu, o którym mowa w art. 22.

Artykuł 22

Uprawnienia wykonawcze

1. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych ustanawiających standardowy format przekazywania danych, o którym mowa w art. 21 ust. 4. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 23 ust. 2.
2. Do celów przekazywania danych statystycznych standardowy format zawiera następujące elementy:
 - a) wspólną klasyfikację przestępstw przeciwko środowisku;
 - b) wspólne rozumienie jednostek obliczeniowych;

[...]

- c) [...] wspólny format sprawozdań.

Artykuł 23
Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 24
Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia [...] **30** [...] *miesięcy po **dacie** wejścia w życie dyrektywy*. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję. [...]
2. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. **Sposób dokonywania takiego odesłania określany jest przez państwa członkowskie.** Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 25
Ocena i sprawozdawczość

1. Do dnia [...] *dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji **niniejszej dyrektywy*** Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym ocenia, w jakim zakresie państwa członkowskie przyjęły środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania.

[...]

2. [...] Do dnia [...] *pięć lat po zakończeniu okresu transpozycji **niniejszej dyrektywy*** Komisja przeprowadza ocenę skutków niniejszej dyrektywy i przedkłada sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania, w **tym podsumowanie wdrożenia i działań podjętych zgodnie z art. 16–20.**

Artykuł 26
Uchylenie dyrektywy 2008/99/WE

Dyrektywa 2008/99/WE zostaje zastąpiona w odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą, bez uszczerbku dla zobowiązań tych państw członkowskich dotyczących terminu transpozycji tej dyrektywy do prawa krajowego. W odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą odesłania do dyrektywy ramowej 2008/99/WE traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy. W odniesieniu do państw członkowskich, które nie są związane niniejszą dyrektywą, pozostają one związane dyrektywą **2008/99/WE** [...].

Artykuł 27

Uchylenie [...] dyrektywy 2009/123/WE [...]

Dyrektywa 2009/123/WE [...], **zmieniająca dyrektywę 2005/35/WE, zostaje zastąpiona w odniesieniu do państw członkowskich [...] związaną niniejszą dyrektywą [...], bez uszczerbku dla zobowiązań tych państw członkowskich dotyczących terminu transpozycji tej dyrektywy do prawa krajowego.**

W odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą odesłania do tych przepisów dyrektywy 2005/35/WE, które zostały dodane lub zastąpione dyrektywą 2009/123/WE, traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy.

Państwa członkowskie, które nie są związane niniejszą dyrektywą, pozostają związane dyrektywą 2005/35/WE zmienioną dyrektywą 2009/123/WE.

Artykuł 28

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 29

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący / Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący / Przewodnicząca